ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 16.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 25-го Февраля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 25-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18 *го Февраля.*

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Намъ любезновѣрному подданному, Мингрельскія земли Князю *Давыду Дадіану* Наша Императорская милость и благоволеніе. Всемилостивѣйше дарованною вамъ, въ прошломъ 1831 году, Грамотою Нашею, признали Мы васъ наслѣдникомъ Высокаго достоинства Князя Мингрельскихъ областей, которыя, по прошенію въ Бозѣ почивающаго дѣда вашего Князя *Григорія Дадіана*, приняты подъ Державу и въ вѣчное подданство Имперіи Нашей. При таковомъ изъявленіи къ вамъ благоволенія Нашего имѣли мы въ виду, чтобы Вы подъ руководствомъ Свѣтлѣйшаго Родителя вашего, Князя *Левана Дадіана*, могли способствовать ему во всемъ, до блага Мингрельскія земли и народа касающемся. А какъ нынѣ Нашему Императорскому Величеству донесено отъ Нашего Генералъ-Адъютанта и Намѣстника Кавказскаго Генерала отъ Инфантеріи Князя *Воронцова*, что Свѣтлѣйшій родитель вашъ Князь *Леванъ Дадіанъ* скончался, и что вы, Намъ любезновѣрный подданный, яко законный наслѣдникъ Мингрельскія земли, въ преданности къ Высокому Престолу Нашему оказываете достаточные опыты, то Мы, на точномъ основаніи жалованной покойному дѣду вашему, въ 1804 году, Грамоты, соизволяемъ, утверждаемъ и признаемъ васъ, Нашего любезновѣрнаго подданнаго, Владѣтельнымъ Княземъ Мингрельскихъ областей, и въ знакъ сардарства Всемилостивѣйше пожалованные Свѣтлѣйшему родителю вашему знамя и саблю жалуемъ вамъ и повелѣваемъ хранить во славу дома вашего и въ память Нашей Императорской къ вамъ милости и благоволенія. За симъ, въ отеческомъ попеченіи о благѣ всѣхъ подданныхъ Имперіи Нашей, поручаемъ вамъ управлять Мингреліею съ кротостію и правосудіемъ, вполнѣ соотвѣтствующими заботливости и намѣреніямъ Нашимъ, и ревностно пещись объ исполненіи всѣхъ видовъ Правительства ко благу народа Мингрельскаго, подтверждая при настоящемъ случаѣ просительные пункты, которые при первой Всемилостивѣйшей Грамотѣ, покойному дѣду вашему данной, были, по всеподданнѣйшему прошенію его, утверждены и для надлежащаго исполненія отправлены. Торжественно объявляемъ и Императорскимъ Нашимъ словомъ обѣща-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 1-8go *Lutego.*

NAJWYŻSZY DYPLOMAT,

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Nam mile-wiernemu poddanemu, ziemi Mingrelskiej Xięciu *Dawidowi Dadianowi* Nasza Cesarska łaska i życzliwość. Najmiłościwiéj nadanym wam, w roku 1831, Dyplomatem Naszym, Uznaliśmy was następcą Wysokiego dostojeństwa Xięcia prowincyi Mingrelskich, które, na prośbę w Bogu spoczywającego dziada waszego, Xięcia *Grzegorza Dadiana*, przyjęte zostały pod berło i w wieczne poddaństwo Cesarstwa Naszego. Przy takiem objawieniu dla was przychylności Naszej, mieliśmy na widoku, iżbyście pod przewodnictwem Jaśnie Oświeconego ojca waszego, Xięcia *Lewana Dadiana*, mogli mu być pomocnymi we wszystkiém, co tylko dotyczy dobra ziemi Mingrelskiéj i narodu. Że zaś teraz Naszej Cesarskiej Mości doniósł Nasz Jenerał Adjutant i Namiestnik Kaukazki, Jenerał Piechoty Xiążę *Woroncow*, iż Jaśnie Oświecony rodzic wasz, Xiążę *Lewan Dadian*, zakończył życie, i że wy, Nam mile-wierny poddany, jako prawy dziedzic ziemi Mingrelskiéj, dajecie dostateczne dowody przywiązania do Wysokiego Tronu Naszego, przeto My, na ścisłej zasadzie nadanego nieboszczykowi dziadowi waszemu w roku 1804 Dyplomatu, zezwalamy, zatwierdzamy i uznajemy was, Naszego mile-wiernego poddanego, Panującym Xięciem prowincyi Mingrelskich, i na znak serdarstwa Najmiłościwiéj udarowanjemy was udzieloną Jaśnie Oświeconemu rodzicowi waszemu chorągwią i szablą i rozkazujemy zachować je dla chwały domu waszego i na pamiątkę Naszej Cesarskiej ku wam łaski i przychylności. Przyczém, w ojcowskiéj troskliwości o dobro wszystkich poddanych Cesarstwa Naszego, poruczamy wam zarządzanie Mingrelią z łagodnością i sprawiedliwością, zupełnie odpowiednią pieczołowitości i zamiarom Naszym, oraz gorliwe staranie o wypełnianie wszystkich zamiarów Rządu dla dobra narodu Mingrelskiego, zatwierdzając obecnie prośbowe punkta, które, przy piérwszym Najmiłościwszym Dyplomacie, nieboszczykowi dziadowi waszemu nadanym, były, na najpoddanièjszą prośbę jego, zatwierdzone i dla należytego wypełnienia przesłane. Uroczyście objawiamy i Cesarskiem Naszem słowem przyrzekamy, was i wszystek naród Mingrelski, jako wiernych naszych poddanych, i wszystkich przyszłych po was następców, zasłaniać od nieprzyjaciół Naszych. Pewni jesteśmy, że wy i następcy wasi, tak w przywiązaniu waszém do

емъ вамъ и весь народъ Мингрельскій, яко вѣрныхъ Нашихъ подданныхъ, и всѣхъ будущихъ послѣ васъ преемниковъ охранять отъ непріятелей Нашихъ. Мы увѣрены, что вы и наслѣдники ваши, какъ въ преданности вашей къ Нашему Престолу, такъ и въ точномъ исполненіи обязанностей вашихъ, пребудете непоколебимы. Въ семъ надѣяніи и въ залогъ Монаршей къ вамъ и Княжеству Мингрельскому милости, дана сія Императорская Наша Грамота за собственноручнымъ Нашимъ подписаніемъ и съ приложеніемъ Государственной печати. Въ С. Петербургѣ, Ноября тридцатаго дня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ сорокъ шестое, Царствованія же Нашего въ двадцать второй годъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

—

Высочайшимъ Приказомъ, отъ 31 Января, Владѣтеля Мингреліи, Генералъ-Маіора Князя Дадіана, сынъ Князь *Дадіанъ*, зачисляется Лейбъ-Гвардіи въ Казачій полкъ, Корнетомъ.

Тифлисъ, 8 *Января.*

Намъ пишутъ изъ Владикавказа о новомъ удачномъ поискѣ части гарнизона Ачхоевскаго Укрѣпленія къ непокорному Чеченскому аулу Илхо-Али, жители коего оказывали неблагонамѣренность и старались вредить мирному населенію и нашимъ командамъ. 28-го Декабря, Подполковникъ Преображенскій, съ шестью ротами, сотнею казаковъ и двумя орудіями, внезапно двинулся къ этому аулу, овладѣлъ онымъ и захватилъ 5 плѣнныхъ, 45 штукъ рогатаго скота и все имущество Чеченцевъ, которые оставили на мѣстѣ пять тѣлъ. Аулъ и запасы хлѣба и сѣна всѣ истреблены. Послѣ того отрядъ этотъ возвратился въ укрѣпленіе Ачхоевское, отразивъ успѣшно нападеніе партіи въ 400 человѣкъ, подъ начальствомъ Магометъ Мирзы-Анзорова, на ар іергардъ и правую цѣпь; съ нашей стороны убитъ одинъ и ранено двое нижнихъ чиновъ.

Угрожаемые отовсюду подвижными резервами нашихъ линій и передовыхъ укрѣпленій, Чеченцы, кажется, убѣждаются, что не могутъ долѣе оставаться въ настоящемъ положеніи, и должны или покориться, или выселиться въ горы.

Крѣпость Новороссійская.

20-го Ноября открыта была здѣсь школа для обученія дѣтей туземныхъ жителей; преподаваніе обнимаетъ; Законъ Божій по ученію Магомета, чтеніе и письмо на Турецкомъ Языкѣ и начальныя основанія ариѳметики, географіи и исторіи. Число воспитанниковъ полагается на первый случай до 25-ти. По новости этого учрежденія въ кругу полудикаго народа, Черкесы сначала колебались отдавать дѣтей своихъ на воспитаніе въ это заведеніе. Но нѣкоторые изъ почетныхъ лицъ, убѣждаясь въ благодѣтельной цѣли Правительства, рѣшились наконецъ подать въ томъ примѣръ, и должно надѣяться, что это будетъ имѣть вліяніе и на другихъ. Такимъ образомъ, молодое поколѣніе, усвоивъ плоды просвѣщенія, и отставъ отъ суровыхъ и враждебныхъ обычаевъ стараго поколѣнія, будетъ служить звеномъ для постепеннаго сближенія съ нами племенъ, прибрежныхъ къ Черному Морю.

Варшава, 28 *Февраля.*

Государь Императоръ, признавая соотвѣтственнымъ перемѣнить настоящее названіе Сохачевскаго и Куявскаго уѣздовъ, на названіе городовъ, въ коихъ помѣщаются Уѣздныя ихъ власти, по представленіи Административнаго Совѣта повелѣть соизволилъ, чтобы уѣздъ Сахачевскій именованъ былъ впредь Ловицкимъ, а Куявскій уѣздъ Вроцлавскимъ.

—

Его Свѣтлость Намѣстникъ Царства, сегодня, ночью, выѣхалъ въ С. Петербургъ.

Naszego Tronu, jako też w ścisłem wypełnianiu obowiązków waszych pozostaniecie niezachwiani. W téj nadziei, w zakład Monarszéj ku wam i Xięztwu Mingrelskiemu łaski, wydany jest niniejszy Cesarski Nasz Dyplomat z własnoręcznym Naszym podpisem i wyciśnięciem pieczęci Państwa. W St. Petersburgu, dnia trzydziestego Listopada, roku od Narodzenia Chrystusa tysiącznego ośmsetnego cztérdziestego szóstego, a Panowania Naszego roku dwudziestego drugiego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

—

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 31-go Stycznia, Władzcy Mingrelii, Jenerał-Majora Xięcia Dadiana, syn Xiążę *Dadian*, zaliczony zostaje jako Kornet do Połku Kozackiego Lejb-Gwardyi.

Tyflis, 8 *stycznia.*

Z Władikaukazu donoszą nam o nowéj pomyślnéj wyprawie części załogi Aczchojewskiéj, na nieupokorzony auł Czeczeński, Iłcho-Ali, którego mieszkańcy okazywali złe zamiary i starali się szkodzić osadnikom spokojnym, równie jak i naszym oddziałom Dnia 28 Grudnia, Podpółkownik *Preobrażeński*, z sześciu rotami, seciną kozaków i dwoma działami, ruszył niespodzianie do wspomnionego aułu, opanował go, pojmał 5 jeńców, 45 sztuk bydła rogatego i cały dobytek Czeczeńców, którzy pozostawili na miejscu pięciu trupów. Auł oraz zapasy zboża i siana zniszczono. Następnie oddział wspomniony wrócił do warowni Aczchojewskiéj, odparłszy pomyślnie napad bandy, z 400 ludzi złożonéj, pod wodzą Mahomet-Mirzy-Anzorowa, na straż tylną i prawe skrzydło nasze. Z naszéj strony jeden żołnierz poległ a dwoch raniono.

Czeczeńcy, zagrożeni zewsząd ruchomemi rezerwami naszych linii i przednich warowni, widocznie przekonywają się, że nie mogą dłużéj pozostać w obecnem położeniu, i że powinni albo ukorzyć się, albo przesiedlić w góry.

Twierdza Noworossyjska.

Dnia 20 Listopada otworzoną tutaj została szkoła dla uczenia dzieci krajowców; nauki wykładane będą następujące: Religija Mahometańska, czytanie i pisanie w języku tureckim i początkowe zasady arytmetyki, geografii i historyi. Liczba uczniów na piérwszy raz ogranicza się do 25. Z powodu nowości takowego zakładu, pośród narodu półdzikiego, Czerkiesi początkowo wahali się oddawać swe dzieci na wychowanie do wspomnionego instytutu. Ale niektóre z osób znakomitszych, przekonawszy się o dobroczynnym celu Rządu, postanowiły nakoniec dać przykład, i można się spodziewać, że to mieć będzie wpływ i na drugich. Tym sposobem młode pokolenie, przyswoiwszy sobie płody oświaty i odwyknąwszy od surowych i nienawistnych obyczajów starego pokolenia, posłuży za ogniwo stopniowego zbliżenia się z nami plemion, zamieszkujących brzegi morza Czarnego.

Warszawa, 28 *lutego.*

Najjaśniejszy Pan uznając właściwem zamienić obecnie nazwanie powiatów Sochaczewskiego i Kujawskiego, na odpowiednie nazwisku miast, w których znajdują się ich władze powiatowe, na przedstawienie Rady Administracyjnéj rozkazać raczył: iżby powiat Sochaczewski nazywany był odtąd Łowickim, a powiat Kujawski Włocławskim.

—

JO. Xiąże Namiestnik Królestwa wyjechał dzisiejszéj nocy do Petersburga.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ. 15 Февраля.

Споръ Г. Гизо съ англійскимъ посланникомъ, лордомъ Норманби, и отсюда возобновившіяся недоразумѣнія обоихъ кабинетовъ составляютъ сегодня главнѣйшій предметъ журнальныхъ разсужденій. Въ рѣчи своей, произнесенный 5 с. м. въ палатѣ депутатовъ, Г. Гизо, говоря о своихъ совѣщаніяхъ съ англійскимъ посланникомъ, по предмету испанскихъ бракосочетаній, упрекалъ его въ неопредѣлительности одной его депеши, представленной англійскому парламенту, въ коей посланникъ описываетъ своему правительству изустный свой разговоръ съ Г. Гизо, приводя собственныя его слова. Оскорбленный этимъ лордъ Норманби, тотчасъ послѣ этого засѣданія палаты, отправилъ курьера въ Лондонъ, съ письмомъ къ лорду Пальмерстону, въ коемъ, вопреки увѣреніямъ Г. Гизо, подтверждаетъ точность своихъ донесеній.. Лордъ Пальмерстонъ съ своей стороны, коему, подробное объясненіе политики и поведенія вигскаго кабинета по предмету испанскихъ бракосочетаній, заключающееся въ той же рѣчи Г. Гизо, также не понравилось, отвѣчалъ немедленно лорду Норманби, и увѣрялъ его, ,,что правительство питаетъ совершенное довѣріе къ точности его донесеній, и что *случившееся на засѣданіи палаты депутатовъ, 5 с. м., нисколько не измѣняетъ убѣжденія сего же правительства, что донесеніе его о разговорѣ съ Г. Гизо было совершенно вѣрно.*"— Сей отвѣтъ и письмо лорда Норманби равномѣрно представлены англійскому парламенту, а въ то же время лордъ Пальмерстонъ предложилъ англійскому посланнику въ Парижѣ, чтобы онъ, для избѣжанія впредь подобныхъ недоразумѣній, всѣ сношенія съ французскимъ кабинетомъ отнынѣ производилъ письменно. Общественные слухи преувеличили сіе дѣло до такой степени, что вчера распространился паническій страхъ на биржѣ, при извѣстіи что лордъ Норманби прекратилъ всѣ оффиціальныя сношенія съ Г. Гизо, и получилъ уже отъ своего правительства желаемое отозваніе отъ посольскаго своего поста въ Парижѣ. При томъ, продолжаютъ носиться слухи о долженствующей произойти вскорѣ перемѣнѣ французскаго кабинета, которые находятъ даже нѣкоторое основаніе въ совѣщательной залѣ палаты депутатовъ. По симъ слухамъ, Г. Гизо выйдетъ изъ министерства, герцогъ Брoли будетъ президентомъ, графъ Дюшатель министромъ иностранныхъ дѣлъ, а Г. Геберъ—юстиціи. Сіе событіе имѣетъ быть слѣдствіемъ переговоровъ, веденныхъ въ Лондонѣ при посредствѣ бельгійскаго Короля, съ цѣлію возстановить ,,согласіе."— Г. Гизо и лордъ Пальмерстонъ выйдутъ, какъ слышно, оба изъ состава министерствъ, но французскій министръ—двумя недѣлями прежде англійскаго. Впрочемъ это только слухи, занимающіе нынѣ публику обѣихъ столицъ и государствъ, но изъ нихъ еще ничего достовѣрнаго заключить не льзя.

— Говорятъ, что маршалъ Сультъ можетъ ускорить министерскій переломъ, такъ какъ онъ намѣренъ подать въ отставку.

— Друзья Г. Тьера увѣряютъ, что одинъ только онъ можетъ осуществить примиреніе Англіи съ Франціею. Вѣроятному вступленію въ кабинетъ Гг. Тьера и Моле препятствуетъ то, что ни тотъ, ни другой не хотятъ уступить другъ другу министерства иностранныхъ дѣлъ.

— Въ жур. *Epoque*, описывая послѣдній балъ у герцога Немурскаго, разсказываютъ, что всѣ мужчины были въ бѣлыхъ галстукахъ, въ короткихъ бѣлыхъ панталонахъ, шелковыхъ чулкахъ, башмакахъ съ пряжками одним словомъ были въ нарядахъ минувшаго столѣтія, и что одинъ только изъ гостей находился въ обыкновенномъ черномъ платьѣ, съ чернымъ платкомъ на шеѣ. Гость сей былъ Г. Тьеръ, который передъ высокимъ хозяиномъ извинялся тѣмъ, что такъ какъ Король, сколько разъ изволилъ принимать его, всегда видалъ его въ такомъ платьѣ, то онъ опасался сдѣлать какое либо не приличіе, являясь въ другомъ костюмѣ въ покояхъ герцога.

— Въ *Presse* и *Constitutionnel* утверждаютъ, что и Пруссія въ отношеніи испанскаго престолонаслѣдія, въ случаѣ, если бы Королева Изабелла не оставила потомства, объявитъ требованія въ томъ же духѣ какъ и Англія, а въ послѣднемъ жур. полагаютъ, что и Австрія сдѣлаетъ тоже.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 15 lutego.

Spór P. Guizota z Posłem angielskim Lordem Normanby, i ztąd zajątrzone na nowo nieporozumienia obu gabinetów, są dziś głównym przedmiotem dzienników. W mowie swéj, mianéj d. 5 t. m. w Izbie Deputowanych, P. Guizot mówiąc o konferencyach swych z Posłem angielskim, w przedmiocie małżeństw hiszpańskich, zarzucił niedokładność jednéj jego depeszy, złożonéj w Parlamencie angielskim, a w któréj Poseł opisuje rządowi swemu ustną rozmowę którą miał z P. Guizotem, i własne słowa jego przytacza. Obrażony tém Lord Normanby, natychmiast po tém posiedzeniu Izby, wyprawił gońca do Londynu, z pismem do Lorda Palmerstona, w którém, wbrew twierdzeniom P. Guizota, przy dokładności uprzednich swych doniesień obstaje. Lord Palmerston ze swojéj strony, któremu szczegółowe wyjaśnienie polityki i postępowania gabinetu Wigów w przedmiocie małżeństw hiszpańskich, w tejże mowie P. Guizota zawarte, nie było również do smaku, odpowiedział niezwłócznie Lordowi Normanby, zapewniając go najmocniéj: ,,że rząd pokłada zupełną ufność w dokładności jego doniesień, i że to, *co zaszło na posiedzeniu Izby Deputowanych d. 5 t. m. nie zmienia wcale przekonania tegoż rządu, że doniesienie jego o rozmowie z P. Guizotem było zupełnie prawdziwe.*" Odpowiedź ta i list Lorda Normanby złożone zostały również w Parlamencie angielskim, a w tymże czasie Lord Palmerston zalecił angielskiemu Posłowi w Paryżu, aby dla uniknienia nadal podobnych zatargów, wszystkie odtąd konferencye z gabinetem francuzkim odbywał tylko na piśmie. Wieść publiczna powiększyła tę rzecz do tego stopnia, iż wczoraj strach paniczny rozszerzył się na giełdzie, na wiadomość, że Lord Normanby zerwał całkiem urzędowe stosunki z P. Guizotem i otrzymał już od rządu swojego żądane odwołanie z poselskiéj swéj posady w Paryżu. Obok tego nie przestają krążyć pogłoski o mającéj zajść wkrótce zmianie gabinetu we Francyi, i znajdują nawet niejaką wiarę w konferencyonalnéj sali Izby Deputowanych. Podług tych wieści, P. Guizot wyjdzie z ministerstwa, Xiąże Broglie będzie Prezesem gabinetu, Hr. Duchatel Ministrem spraw zagranicznych, Hr. Montalivet spraw wewnętrznych, a P. Hebert sprawiedliwości. Wypadek ten ma bydź skutkiem układów, prowadzonych w Londynie, za pośrednictwem Króla Belgijskiego, w celu przywrócenia ,,serdecznego porozumienia." P. Guizot i Lord Palmerston wyjdą oba, jak słychać, z ministerstwa, ale Minister francuzki dwóma tygodniami wprzód niż angielski. Zresztą są to tylko pogłoski, które zajmują obecnie publiczność obu stolic i krajów, ale z których nic jeszcze pewnego rokować nie można.

— Mówią, że Marszałek Soult może przyśpieszyć przesilenie ministeryalne przez podanie się do dymissyi.

— Przyjaciele P. Thiers oświadczają, że jeden tylko Thiers może uskutecznić pojednanie Anglii z Francyą. Prawdopodobnemu atoli wstąpieniu do gabinetu PP. Thiers i Molé stoi na przeszkodzie to, że żaden z nich nie chce drugiemu odstąpić wydziału spraw zagranicznych.

— Dziennik *Epoque* opisując ostatni bal u Xięcia Nemours, opowiada, że wszyscy mężczyzni mieli białe chustki na szyi, krótkie białe spodnie, jedwabne pończochy, trzewiki ze sprzączkami, jedném słowem byli w stroju przeszłego wieku, i że jeden tylko z gości znajdował się w zwykłym czarnym ubiorze i z czarną chustką na szyi. Gościem tym był P. Thiers, który uniewinniał się tém przed dostojnym gospodarzem, że ponieważ Król, ilekroć raczył go przyjmować, zawsze go widywał w takim ubiorze, lękał się przeto popełnić pewnéj nieprzyzwoitości, ukazując się inaczéj na pokojach Xięcia.

— *Presse* i *Constitutionnel* donoszą, że Prussy, względem następstwa tronu hiszpańskiego, na przypadek gdyby Królowa Izabella nie zostawiła potomstwa, miały się oświadczyć w tym samym duchu co Anglia, a ostatni dziennik mniema, że i Austrya toż samo uczyni.

— По увѣренію врачей, герцогиня Монпансьерская три уже мѣсяца какъ находится въ состояніи беременности; это извѣстіе принято въ Тюльери не безъ опасеній, ибо извѣстіе, будто бы и Испанская Королева находится въ такомъ же состояніи, не подтверждается, и потому испанскій вопросъ о престолонаслѣдіи вскорѣ можетъ сдѣлаться весьма важнымъ.

— Въ дипломатическихъ собраніяхъ утверждаютъ, будто бы лордъ Пальмерстонъ объявилъ, что Англія готова признать права графа Монтемолина на испанскій престолъ.

— Морской министръ получилъ донесенія отъ губернатора французскихъ владѣній въ Океаніи, простирающіяся по 5 Октября. Изъ сихъ донесеній видно, что съ Іюня по означенное число Октября мѣсяца, туземцы не предпринимали непріятельскихъ дѣйствій. Сообщенія между Папеити и нашими укрѣпленіями были совершенно безопасны. Союзные съ нами островитяне дѣлали вылазки противъ мятежниковъ, обитающихъ на равнинахъ, и захватили 60 плѣнныхъ въ томъ числѣ 4-хъ начальниковъ, изъ коихъ одного можно почитать весьма важныхъ для насъ лицомъ: онъ еще до обнародованія французскаго протекторства отзывался непріязненно относительно Франціи. Большое число плѣнныхъ, по изъявленіи покорности, отпущено было на волю. Губернаторъ надѣялся, что умноженіе французскихъ силъ произведетъ на островитянъ сильное впечатлѣніе, и былъ увѣренъ, что сопротивленіе прекратится, какъ только они увидятъ безполезность онаго. При томъ губернаторъ въ присылкѣ подкрѣпленій усматривалъ и ту пользу, что жители преданные Французамъ не станутъ бояться будущей своей участи.

— Въ прошлую Субботу скончался здѣсь, 74 лѣтъ отъ роду, баронъ Пакье, старшій хирургъ Короля и членъ медицинской коллегіи.

— На дняхъ скончалась здѣсь супруга извѣстнаго писателя, виконта Шатобріана, на 73 году жизни.

16 Февраля.

Палата перовъ передала коммисіямъ два представленные ей проекта законовъ, утвержденные палатою депутатовъ, а именно, о торговлѣ хлѣбомъ и о пособіи въ 2 мил. фр. для благотворительныхъ заведеній.

— Бюджетная коммисія палаты депутатовъ избрала, большинствомъ 15-ти голосовъ противъ 3-хъ, докладчикомъ Г. Биньона.

— Въ журналѣ *Esprit public* пишутъ, что по донесенію графа Брессона, при Мадритскомъ дворѣ возникли большія недоразумѣнія. Супругъ Королевы Изабеллы недоволенъ своимъ положеніемъ, потому что Королева желаетъ во всемъ поступать только по своей волѣ. Кажется, что Королева Христина, если не она сама возбудила эти ссоры, снова поступитъ въ этомъ случаѣ рѣшительно.

— Говорятъ, что изъ Туниса получены важныя депеши. Бей представляетъ непріятное свое положеніе въ отношеніи къ Портѣ, съ тѣхъ поръ, какъ былъ принятъ во Франціи, какъ удѣльный владѣтель, и потому проситъ, чтобы эта держава признала его независимымъ, какъ Г. Гизо и обѣщалъ ему это.

— Мы недавно сообщили, что Тунисскій Бей подарилъ Французамъ гранитную пирамиду изъ окрестностей Александріи, извѣстную подъ именемъ *Иглы Клеопатры.* Удивительно, пишетъ одинъ изъ фельетонистовъ, что эту же иглу Бей предложилъ было египетскому Вице Королю для подарка Англіи; но перевезеніе оной откладывали отъ времени до времени, и наконецъ совершенно оставили. Теперь любопытно, знать кто получитъ этотъ подарокъ.

— Въ Тулонѣ замѣтно необычайное движеніе. Войска, стоявшія въ окрестностяхъ этого города перевезены на пароходномъ фрегатѣ *Orenoko* въ Африку; на коретѣ *Inférnal* отправляютъ 550 чел., а на фрегатѣ *Alb tros* отправляется изъ Поръ-Вандръ 1,000 чел. въ Оранъ. Нѣсколько кораблей снаряжаютъ для перевоза ожидаемыхъ войскъ. Начальники отрядовъ уже назначены. Пароходный фрегатъ *Veloce* назначенъ для занятія поста въ виду Туниса, чтобы такимъ образомъ возстановить постоянное сообщеніе между сею гаванью и Боною. Говорятъ, что съ наступленіемъ весны отправится подъ Тунисъ часть эскадры. Вооруженіе линѣйныхъ кораблей *Hercule* и *Jemmapes* производится съ большою поспѣшностію.

— Сулейманъ Паша, Турецкій посланникъ въ Парижѣ, давалъ музыкальный вечеръ, на которомъ нахо-

— Według oświadczenia lekarzy, Xiężna Montpensier ma być w 3-m miesiącu brzemienności, a ta okoliczność nie bez obawy przyjętą została w Tuileryach; lękają się bowiem, aby teraźniejszy stan rzeczy przez to się nie pogorszył; tém bardziéj, iż wiadomość, że i Królowa Izabella w podobnym znajduje się stanie, ma się nie potwierdzać, a tym sposobem kwestya hiszpańskiego następstwa tronu, w blizkiéj przyszłości wielkiego nabrać może znaczenia.

— W salonach dyplomatycznych utrzymują, że Lord Palmerston oświadczył, iż Anglia gotowa jest uznać prawa Hr. Montemolin do tronu hiszpańskiego.

— Minister marynarki i osad otrzymał rapporta od Gubernatora posiadłości francuzkich w Oceanii, dochodzące do 5-go października. Z tych dowiadujemy się, że od miesiąca Czerwca aż do dnia pomienionego, krajowcy nie wznowili kroków nieprzyjacielskich. Związki między Papeiti a naszemi warownemi stanowiskami były zupełnie zabezpieczone. Sprzymierzeni z nami wyspiarze, w wycieczkach swoich przeciw rokoszanom, osiedlonym w dolinach, pojmali 90 ciu jeńców, między którymi znajduje się czterech naczelników; jeden z tychże bardzo jest dla nas ważnym, gdyż jeszcze przed ogłoszeniem protektoratu okazywał jawnę nieprzyjaźń ku Francyi Większa część tych jeńców, po zupełném poddaniu się naszym władzom, na wolność puszczoną została. Gubernator rachował wiele na wpływ moralny, jaki sprawi na wyspiarzach pomnożenie sił francuzkich, będąc przekonanym, że opór tém prędzéj ustanie, im widoczniéj okaże się jego niemoc. Upatrywał także w nadesłaniu posiłków i te korzyści, że Indyanie, pozostali wiernymi Francuzom, mniejby się o los przyszły troszczyli.

— Onegdaj zakończył życie, w 74 roku wieku swego, Baron Pasquier, piérwszy chirurg Królewski i członek kollegium medycznego armii.

— Wice-Hrabina Chateaubriand, małżonka sławnego pisarza, umarła tu przed kilku dniami, w 73 roku życia swego.

Dnia 16 lutego.

Izba Parów przesłała kommissyom dwa przełożone jéj projekta do prawa, uchwalone przez Izbę Deputowanych, to jest: o handlu zbożowym i udzieleniu wsparcia zakładom dobroczynnym, w ilości dwóch milionów fr.

— Kommissya budżetowa Izby Deputowanych obrała swoim sprawozdawcą P. Bignon, 15 głosami przeciw 3.

— Dziennik *Esprit public* donosi, że według depeszy Hr. Bresson, mają na dworze Madryckim panować wielkie nieporozumienia. Małżonek Królowéj Izabelli bardzo jest niezadowolony ze swego położenia, Królowa bowiem chce we wszystkiém mieć swoję wolę. Zdaje się, że Królowa Krystyna znowu stanowczo wystąpi w tém zdarzeniu, jeżeli sama nawet tych niesnask nie wzbudziła.

— Z Tunetu miały nadejść ważne depesze, które P. Guizot nowe kłopoty gotują. Bej bowiem wystawując swoje przykre względem Porty położenie, od czasu jak był we Francyi przyjmowany jako udzielny władzca, prosi ażeby to mocarstwo uznało otwarcie jego niezależność, jak mu to P. Guizot przyrzekał.

— Doniesioném było niedawno, że Bej tunetański ofiarował narodowi francuzkiemu w podarunku piramidę granitową z okolic Alexandryi, znaną pod nazwiskiem *Igły kleopatry.* Dziwna, mówi jeden z felietonistów, że tęż samę Igłę Bej ofiarował był przed kilku laty Wice-Królowi Egiptu, w podarunku dla Anglii, ale przewiezienie jéj odkładane było od czasu do czasu, aż nareszcie zupełnie zaniechaném zostało. Ciekawa rzecz teraz, komu się ten podarunek dostanie.

— W Tulonie panuje ruch nadzwyczajny. Fregata parowa *Orin ko* przewiezła już do Afryki wojska stojące w okolicach tego miasta, korwetą *Infernal* zabiera 550 ludzi, a fregata *Albatros* odwiezie 1,000 ludzi z Port Vendres do Oranu. Kilka innych okrętów przygotowują do przewozu wojska nadejść mającego; dowódzców już przeznaczono. Parowa fregata *Veloce* ma się udać na zajęcie stanowiska pod Tunis, dla przywrócenia regularnéj służby korrespondencyjnéj między tym portem i Boną. Słychać, że część eskadry ma się udać na wiosnę pod Tunis. Uzbrojenie okrętów liniowych *Hercule* i *Jemmapes* idzie z wielkim pośpiechem.

— Sulejman Basza, Poseł turecki w Paryżu, dawał wielką zabawę muzyczną, na której znajdowali się wszy-

дились всѣ министры, кромѣ Г. Гизо, всѣ члены дипломатическаго корпуса, Г. Тьеръ, оба брата Дюпенъ и лучшее общество.

— Въ Марсельскую гавань прибылъ цѣлый флотъ кораблей, съ хлѣбомъ, изъ Чернаго моря.

— По 6-е Февраля въ Парижское генеральное казначейство поступило добровольныхъ приношеній, въ пользу пострадавшихъ отъ разлитія рѣки Лоары, 2,312,770 фр.

17 Февраля.

Третьяго дня пріѣхалъ сюда чиновникъ французскаго посольства при Лондонскомъ дворѣ, съ важными депешами. Онъ совершилъ путь въ одиннадцать часовъ. Г. Гизо отправился тотчасъ съ этими депешами къ Королю во дворецъ, куда также поѣхали маршалъ Сультъ, графъ Дюшатель, канцлеръ Пакье, герцогъ Деказъ и еще нѣкоторыя знатныя лица. Въ тотъ самый день, когда парламенту представлены были послѣднія ноты маркиза Норманби и лорда Пальмерстона, Королева Викторія, при утреннемъ выходѣ въ Сенъ-Дженскомъ дворцѣ, принимала французскаго посланника графа Сентъ-Олера, повѣреннаго въ дѣлахъ графа Жарнака и всѣхъ чиновниковъ посольства; сверхъ того, графъ Сентъ-Олеръ былъ прежде того принятъ Королевой въ частной аудіенціи. Говорятъ за достовѣрное, что лордъ Норманби намѣренъ оставить свой постъ въ Парижѣ. Въ *Courrier Francais* пишутъ, будто гр. Сентъ-Олеръ писалъ, что лордъ Пальмерстонъ постановилъ назначить въ Парижъ только повѣреннаго въ дѣлахъ, если не получитъ требуемаго удовлетворенія.

— Въ журналѣ *Union Monarchique* утверждаютъ, что Англійскій повѣренный въ дѣлахъ въ Швейцаріи получилъ отъ лорда Пальмерстона порученіе объявить Форорту, что Лондонскій кабинетъ одобряетъ отвѣтъ его на ноту трехъ державъ. Франція до сихъ поръ еще не приняла въ семъ отношеніи ни какого рѣшенія.

— Нынѣшній консулъ въ Барселонѣ, Г. Лессепсъ, назначенъ генеральнымъ консуломъ.

— Одинъ изъ французскихъ банкировъ предполагаетъ основать въ Константинополѣ банкъ.

— По случаю окончанія карнавала, вчера многіе изъ журналовъ не вышли, и типографіи, по большой части, были заперты.

Англія

Лондонъ, 14 Февраля.

На засѣданіи нижняго парламента, происходившемъ третьяго дня, кромѣ преній по биллю лорда Бентика, и отложенныхъ до завтрашняго числа, читанъ былъ въ третій разъ проектъ биля о разрѣшеніи привоза сахара на потребленіе его на пивоваренныхъ заводахъ, и назначена была коммисія для разсмотрѣнія законовъ о судоходствѣ. Въ коммисіи этой будутъ засѣдать, кромѣ представителя проекта Г. Гикардо, сэръ Робертъ Пиль и Г. Юмъ.

— Послѣдняя рѣчь г-на Гизо во французской палатѣ депутатовъ, по случаю пренія объ испанскихъ бракосочатаніяхъ, довольно-сильно взволновала здѣшніе журналы, и противъ политики Франціи оонаруживается рѣшительная оппозиція. По мнѣнію газеты *the Times*, преніе въ палатѣ депутатовъ доказываетъ, что французскіе политики держатся еще всѣхъ отжившихъ правилъ прошлаго столѣтія, дѣлавшихъ Францію предметомъ непріязни всей Европы. „Въ глазахъ Г. Тьера", говоритъ она, „типъ Франціи — все еще очень-легко одѣтая женщина, которая опирается на обнаженный мечъ и поддерживаетъ права человѣчества, и г-нъ Тьеръ совершенно забываетъ, что всѣ европейскія союзныя державы по необходимости должны отклонять отъ себя честь знакомства съ Парижемъ, если Франція представляется имъ въ костюмѣ, столь мало приличномъ. Г. Гизо, представитель правительства, и Г. Беррье, представитель старой династіи, явно сходятся въ своей политикѣ; цѣль ихъ состоитъ въ томъ, чтобы стѣснить вліяніе Англіи на пиринейскомъ полуостровѣ и на Средиземномъ морѣ; преданія старой монархіи и временъ революціи, политическія правила герцога Шуазеля и Бонапарте смѣшались. Таковъ отвѣтъ г-на Гизо на жаркія изъявленія въ британскомъ парламентѣ дружескаго расположенія къ Франціи; такова польза, почерпнутая изъ скромности Англіи."

— Въ журналѣ *Sun* пишутъ, что изъ испанскихъ гаваней вышли три корсерскія судна, для преслѣдованія американскихъ кораблей.

scy Ministrowie, prócz P. Guizota, całe Ciało Dyplomatyczne, P. Thiers, oba panowie Dupin, tudzież cały wybór wielkiego świata.

— Do portu Marsylskiego przybyła w zeszłym tygodniu cała flota okrętów, ze zbożem z Czarnego morza.

— Do dnia 6-go lutego złożono w Paryżu, w kassie jeneralnéj wsparcia mieszkańców zniszczonych wylewem Loary, 2,312,770 fr. z dobrowolnych składek.

Dnia 17 lutego.

Onegdaj przybył tu urzędnik poselstwa francuzkiego przy dworze Londyńskim, z nader ważnemi depeszami; podróż odbył w jedenastu godzinach. P. Guizot udał się natychmiast do Króla, gdzie się także znajdowali: Marszałek Soult, Hr. Duchatel, Kanclerz Pasquier, Xiąże Decazes i kilka innych osób wielki wpływ mających. W tymże samym dniu, w którym złożone zostały Parlamentowi ostatnie depesze Margr. Normanby i Lorda Palmerstona, Królowa Wiktorya na rannych pokojach w pałacu St. James, przyjmowała Posła francuzkiego, Hr. St. Aulaire, sprawującego interessa Francyi, Hr. Jarnac, tudzież cały skład poselstwa, a wprzód jeszcze udzieliła prywatne posłuchanie Hr. St. Aulaire. Mimo to powtarza się ciągle pogłoska, że Lord Normanby opuści wkrótce swoję posadę poselską w Paryżu, a *Kuryer francuzki* donosi nawet, że Hr. St. Aulaire miał pisać, iż Lord Palmerston postanowił mianować tylko sprawującego interessa w Paryżu, jeżeli nie otrzyma żądanego zadosyćuczynienia.

— Dziennik *Union monarchique* utrzymuje, że sprawujący interessa angielskie w Swajcaryi, otrzymał od Lorda Palmerstona instrukcyą, aby oświadczył Vorortowi, że gabinet Londyński pochwala odpowiedź tegoż na notę zbiorową trzech mocarstw. Francya w tym przedmiocie jeszcze swego nie objawiła zdania.

— P. Lesseps dotychczasowy Konsul w Barcelonie, mianowany został Konsulem jeneralnym.

— Jeden z bankierów francuzkich ma założyć bank w Stambule.

— Z powodu kończącego się karnawału, wczoraj wiele dzienników nie wyszło, drukarnie bowiem były po-większéj części zamknięte.

Anglia.

Londyn, 14 lutego.

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Niższéj, oprócz rozpraw nad bilem Lorda Bentinck, odroczonych do dnia jutrzejszego, odczytano po raz trzeci bil o dozwoleniu wprowadzania cukru dla browarów i wybrano komissyą szczegółową do przejrzenia praw nawigacyjnych. W komissyi téj, prócz P. Ricardo, wnoszącego projekt, zasiadać będą Sir Robert Peel i P. Hume.

— Ostatnia mowa P. Guizota, miana w Izbie Deputowanych, z powodu rozpraw o małżeństwach hiszpańskich, oburzyła mocno tutejsze dzienniki, w których przeciwko polityce Francyi objawia się znowu teraz stanowcza oppozycya. Podług dz. *Times*, rozprawy w Izbie Deputowanych dowodzą, że francuzcy politycy trzymają się jeszcze wszystkich zastarzałych maxym przeszłego wieku, przez które właśnie Francya stała się była celem nienawiści całéj Europy. „W oczach P. Thiers, — mówi daléj ten dziennik — typem Francyi jest ciągle jeszcze lekko odziana niewiasta, wsparta na gołym mieczu i rozprawiająca o prawach ludzkości, i P. Thiers zapomina zupełnie, że wszystkie sprzymierzone mocarstwa europejskie, z konieczności będą musiały unikać zaszczytu znajomości z Paryżem, jeśli Francya staje przed niemi w tak nieprzyzwoitym ubiorze. P. Guizot, reprezentant lipcowego rządu, i P. Berrier, reprezentant staréj dynastyi, tą razą zgadzają się w swojéj polityce; celem ich jest — ograniczyć wpływ Anglii na półwyspie Pirenejskim i na morzu Śródziemném. Podania z czasów dawnéj monarchii i z czasów rewolucyi, polityczne maxymy Xięcia Choiseul i Bonapartego, pomięszały się razem. I oto jest odpowiedź P. Guizota na serdeczne oświadczenia w Parlamencie angielskim przyjaźnych chęci dla Francyi; oto jest korzyść, jaką Anglia ze swego umiarkowania odniosła."

— Dziennik *Sun* donosi, że z portów hiszpańskich wypłynęło trzech korsarzy Mexykańskich, w celu ścigania okrętów amerykańskich.

— Новый англійскій министръ при португальскомъ дворѣ, сэръ Гамильтонъ Сеймуръ, отплылъ, третьяго дня, изъ Портсмута, на пароходѣ *Medea*, который перевезетъ его вмѣстѣ съ семействомъ въ Лиссабонъ.

— Въ *Morning-Chronicle* сообщаютъ, что карлистскіе генералы Кабрера и Эліо находятся на пути въ Лондонъ, съ цѣлію получить здѣсь отъ графа Монтемолина рѣшительныя инструкціи, предъ появленіемъ въ головѣ движенія, которое должно послѣдовать въ Испаніи.

15 *Февраля.*

Настоящее положеніе партій въ парламнтѣ совершенно ново, и потому неудобно для описанія, а послѣдствій совѣщаній ни какъ не льзя предвидѣть. Прежде, когда палата раздѣлялась на торисовъ и виговъ, съ незначительнымъ оттѣнкомъ радикаловъ, при каждомъ данномъ обстоятельствѣ можно было почти съ достовѣрностію исчислить количество голосовъ въ пользу и противъ каждаго билля; нынѣ же результатъ балотировки болѣе или менѣе сомнителемъ. И такъ, кромѣ партіи собственно министерской, существуетъ по крайней мѣрѣ еще три группы, коихъ нельзя назвать, такъ какъ ихъ названіе зависитъ отъ обстоятельствъ. Во-первыхъ, есть протекціонисты, то есть Тори, требующіе прежнихъ пошлинъ съ зерноваго хлѣба, кои подаютъ голоса въ верхней палатѣ вмѣстѣ съ лордомъ Станлеемъ, а въ нижней съ лордомъ Бентинкомъ; есть Пилисты, безусловно подчиняющіеся мнѣнію сэръ Р. Пиля, состоящіе изъ Торисовъ и Виговъ; есть, наконецъ, ирландская партія, члены коей составляютъ внутренніе раздоры, съ цѣлію образовать единодушную національную партію. Самою недоброжелательною партіею въ отношеніи теперешняго кабинета, можетъ почесться партія протекціонистовъ; она желала сперва отмстить за уничтоженіе пошлины съ хлѣба, тѣмъ же оружіемъ, то есть, довести законъ до крайности, и предложить проектъ объ отмѣнѣ пошлины съ солода (*m lltax*), что могло бы сдѣлать ее популярною. Но болѣе умѣренные члены партіи удержали своихъ аристократическихъ товарищей отъ сего ультрадемократическаго скачка, который могъ подвергнуть государство потерѣ 5 милліоновъ фунт. стерл. дохода. Относительно Пилистовъ можно сказать, что они, равно какъ и ихъ начальникъ, благопріятствуютъ, по видимому, кабинету, и по многимъ вопросамъ вѣрно поддержатъ большинство онаго. Изъ всѣхъ партій, ирландская, быть можетъ, представитъ самыя важныя затрудненія, но она не довольно сильна, и не въ состояніи поколебать существованіе кабинета, впрочемъ за всякое содѣйствіе, которое ему окажетъ, вѣрно, будетъ требовать большаго вознагражденія.

— Донесенія, полученныя изъ разныхъ мѣстъ Ирландіи, не могутъ быть печальны. Смертность въ слѣдствіе голода и лихорадокъ свирѣпствуетъ до невѣроятности. Въ нѣкоторыхъ округахъ настоящая смертность производитъ болѣе сильныя опустошенія, чѣмъ могла бы причинить самая злокачественная холера. Въ Бантри, въ продолженіе однихъ сутокъ, скончалось 14-ть человѣкъ голодною смертію.

— Пятая пробная поѣздка остъ-индской почты, оказалась снова въ пользу Тріэста; теперешняя поѣздка была самая важная, ибо первыя три не имѣли никакого результата; но одержанная, при сей пятой, побѣда рѣшаетъ вопросъ въ пользу Тріэста.

16 *Февраля.*

Третьяго дня, въ Букингамскомъ дворцѣ, былъ большой выходъ; того же дня было засѣданіе совѣта, на которомъ присутствовали всѣ министры.

— Въ нижней палатѣ происходили вчера пренія о биллѣ лорда Георга Бентинка. но были отложены до слѣдующаго засѣданія. Всѣ были удивлены тѣмъ, что Джонъ О'Коннель защищалъ билль, утверждая, что только эта мѣра доставитъ постоянную работу народу.

— Министры представили въ нижнюю палату военный бюджетъ на 1847—1848 годы. Бюджетная сумма составляетъ 6,275,074 фунт. стерл., то есть 192,173 болѣе, чѣмъ въ прошломъ году. Армія въ Англіи и Индіи имѣетъ состоять изъ 138,895 чел., то есть 210 менѣе, чѣмъ нынѣ. Для флота кабинетъ требуетъ 7,561,876 фунт. стер., или 77,325 болѣе, чѣмъ теперь.

— Говорятъ, что Донъ Мигуэль находится въ Лондонѣ, и слухамъ этмъ вѣрили на биржѣ.

— Лорды казначейства постановили впускать въ англійскія гавани, безъ карантина, суда приходящіе изъ Турціи и Чернаго моря съ хлѣбомъ.

— Sir Hamilton Seymour, nowy Minister angielski przy dworze portugalskim, odpłynął onegdaj z Portsmouth na parostatku *Medea*, który go wraz z rodziną ma odwieźć do Lizbony.

— Z korrespondencyi gazety *Morning-Chronicle* dowiadujemy się, że Jenerałowie Karlistowscy: Cabrera i Elio znajdują się w drodze do Londynu, w celu otrzymania od Hr. Montemolin stanowczych istrukcyi, nim staną na czele poruszenia, które ma nastąpić w Hiszpanii.

Dnia 15 *lutego.*

Obecne położenie stronnictw w Parlamencie jest zupełnie nowe i przeto niełatwo dające się oznaczyć, a same wypadki sessyi niepodobne prawie do przewidzenia. Dawniéj, kiedy Izba dzieliła się tylko na Torysów i Wigów, z małym odcieniem Radykalistów, w każdéj danéj okoliczności można było prawie z pewnością wyrachowac liczbę głosów za i przeciw każdemu bilowi; dziś wypadek każdego głosowania jest mniéj więcéj niepewny. I tak, oprócz właściwego stronnictwa ministeryalnego, są najmniéj trzy grona, których nie można nazwać, gdyż nazwanie ich zależy od okoliczności. Są naprzód protekcyoniści, to jest Torysowie, obstający za dawnemi cłami od zboża, którzy głosują w Izbie Wyższéj z Lordem Stanley, a w Niższéj z Lordem Bentinck; są Peeliści, ślepo idący za zdaniem Sir R. Peel, a składający się z Torysów i Wigów; jest nakoniec stronnictwo Irlandzkie, którego członkowie odkładają na stronę wewnętrzne zatargi, dla utworzenia zgodnéj partyi narodowéj. Najnieżyczliwszém obecnemu gabinetowi jest stronnictwo protekcyonistów; chciało ono z razu zemścić się za zniesienie cła od zboża tymże samym orężem, to jest, posuwając zasadę do ostateczności, wnieść uchylenie cła od słodu (malttax) co mogłoby uczynić ich popularnymi. Ale umiarkowańsi członkowie téj partyi wstrzymali swoich arystokratycznych kollegów od tego ultra-demokratycznego wyskoku, który mógł narazić kraj na utratę za jednym razem 5 milionów f. szt. dochodu. Co do Peelistów, ci, równie jak i ich naczelnik, zdają się dość sprzyjać gabinetowi i w wielu zadaniach przyłożą się zapewne do utrzymania jego przewagi. Ze wszystkich stronnictw, irlandzkie najwięcéj może będzie stawiało trudności, ale nie jest dość liczne, iżby mogło zachwiać istnienie gabinetu, wszelką zaś pomoc, jaką mu udzieli, drogo zapewne każe sobie opłacać.

— Wiadomości otrzymywane z różnych punktów Irlandyi, są coraz bardziéj zasmucające. Śmiertelność w skutku głodu i zaraźliwe gorączki szerzą się do nie uwierzenia. W niektórych powiatach plaga ta porywa więcéj ofiar, niż w czasie gdy cholera grasowała z całą wściekłością. W Bantry, w ciągu jednego dnia, 14 osób umarło z głodu.

— Piąta próba jazdy Wschodnio-Indyjskiéj poczty wypadła znowu na korzyść Tryestu. Ta jazda była najważniejszą; piérwsze trzy nie miały żadnego rezultatu, ale zwycięztwo przy piątéj, rozstrzyga tę kwestyę stanowczo na korzyść drogi przez Niemcy.

Dnia 16 *lutego*

Onegdaj były u Królowéj wielkie pokoje, w pałacu Buckingham; tegoż samego dnia, odbyła się rada gabinetowa, na któréj znajdowali się wszyscy Ministrowie.

— W Izbie Niższéj toczyły się wczoraj rozprawy nad bilem Lorda Jerzego Bentinck, ale i znowu jeszcze odroczone zostały. Z powszechném podziwieniem, John O'Connell wystąpił za bilem utrzymując, że ten jedynie środek trwałe zatrudnienie ludowi zapewnić może.

— Ministrowie złożyli Izbie Niższéj budżet wojskowy na lata 1847—48. Summa żądana wynosi 6,275,074 funt. szt., to jest o 192,173 więcéj jak w roku zeszłym. Armia tak w Anglii jako i w Indyach ma wynosić 138,895 głów, zatém o 210 mniéj jak liczy obecnie. Na flotę potrzebuje gabinet 7,561,876 funt. szt., czyli o 77,325 więcéj jak teraz.

— Mówią tu, że Don Miguel znajduje się w Londynie, a pogłoska ta zyskała wiarę na giełdzie.

— Lordowie skarbu postanowili przypuszczać do portów angielskich bez kwarantany, okręty przybywające ze zbożem z Turcyi i Czarnego morza.

— Такъ называемая Ирландская партія, состоящая изъ перовъ и членовъ нижней палаты этого края, продолжаетъ собираться съ большою точностію на свои засѣданія, въ коихъ разсматриваетъ мѣры предлагаемыя для сей страны. Вчера были пренія по проекту о бѣдныхъ, но ничего въ этомъ отношеніи не рѣшено.

— Stronnictwo tak zwane Irlandzkie, złożone z Parów i członków Izby Niższéj z tego kraju, odbywa najregularniéj swoje posiedzenia, na których rozbiera środki proponowane dla téj wyspy. Wczoraj rozprawiano długo nad prawem o ubogich, ale nic nie postanowiono.

Бельгія.

Брюссель, 20 *Февраля*.

На предпослѣднемъ засѣданіи палаты представителей говорено было о изобрѣтеніи Г. Геке, который такъ удовлетворительно рѣшилъ вопросъ о воздухоплаваніи. Изобрѣтатель представилъ въ палату отчетъ по сему предмету Парижской академіи наукъ, что подало поводъ Г. Дюмотрье обратить на него вниманіе цѣлаго края. Послѣ приговора ученаго собранія въ свѣтѣ (сказалъ ораторъ) мы должны радоваться, что это славное открытіе сдѣлано Бельгійцемъ. Правда, что вопросъ о воздухоплаваніи еще не рѣшенъ окончательно, но оно сдѣлало исполинскіе успѣхи, и я предлагаю, чтобы палата, въ доказательство своей признательности, передала этотъ отчетъ, вмѣстѣ съ отзывомъ, къ которому онъ приложенъ, министру внутреннихъ дѣлъ. Палата приняла это предложеніе единогласно.

— Докладъ объ усиленіи числа членовъ палаты представителей уже представленъ въ оную. Пренія о законѣ по сему предмету начнутся немедленно по рѣшеніи очередныхъ дѣлъ.

Belgia.

Bruxella, 20 *stycznia*.

Na przedostatniém posiedzeniu Izby Reprezentantów mówiono o wynalazku P. Hecke, który tak szczęśliwie rozwiązał zadanie o żegludze napowietrznéj. Wynalazca przesłał Izbie sprawozdanie w tym przedmiocie Paryzkiéj Akademii umiejętności, co dało powód P. Dumortier do zwrócenia nań uwagi całego kraju. „Po wyroku stanowczym (rzekł mówca) najuczeńszego towarzystwa w świecie, powinniśmy sobie winszować, że Belgijczyk tak znakomite zrobił odkrycie. Wprawdzie, żeglarstwo napowietrzne nie jest jeszcze ostatecznie rozstrzygnięte, jednakże musimy przyznać, że zrobiło postęp olbrzymi; proponuję zatém, aby Izba, na dowód swéj wdzięczności, przesłała to sprawozdanie, razem z towarzyszącém pismem, Ministrowi spraw wewnętrznych." Izba poparła ten wniosek i jednomyślnością uchwaliła.

— Już złożono Izbie Reprezentantów sprawozdanie o pomnożeniu członków tejże Izby. Rozprawy nad projektem do prawa w tym przedmiocie, rozpoczną się zaraz po załatwieniu spraw, przypadających z porządku dziennego.

Испанія.

Мадритъ, 3 *Февраля*.

Министры представили вчера конгрессу всю переписку, происходившую между Г. Истурисомъ и англійскимъ посланникомъ, Г. Бульверомъ, по предмету бракосочетанія Инфантины съ герцогомъ Монпансіерскимъ.

— Здѣсь никто не вѣритъ въ прочность новаго кабинета, который весьма не чуждъ стихій предшествовавшаго. Сотомайоръ совершенно преданъ Королевѣ Христинѣ, и онъ съ Г. Сантиланомъ, министромъ финансовъ, до того раздѣляетъ мнѣніе Г. Мона, бывшаго министра финансовъ, что всѣ финансовые проекты соображаются и одобряются по предварительному сношенію съ послѣднимъ. Новые министры, люди достопочтенные, честные, но имъ недостаетъ дѣятельной силы, и ни одинъ изъ нихъ не имѣетъ довольно твердости характера для того, чтобы положить преграду вліянію Королевы Христины. А чѣмъ болѣе уменьшается число способныхъ мужей, которые еще желаютъ подчиниться волѣ Королевы родительницы, тѣмъ усерднѣе она старается о возвращеніи въ кабинетъ Гг. Мона, Пидаля и Армеро. Въ страсти этой знаменитой особы вмѣшиваться во все заключается нынѣ главное затрудненіе правительства.

— Между членами королевскаго семейства все еще продолжаются недоразумѣнія, на балѣ, данномъ во дворцѣ, 27 Января, не было ни Король, ни его братья. И съ ними находится въ несогласіи Королева Христина, такъ какъ она при дворѣ не хочетъ признавать ни какой другой воли, кромѣ собственной своей.

— Утверждаютъ, что инфантина Лудовика-Терезія, третья дочь инфанта Донъ Францискo а-Паула, имѣетъ сочетаться бракомъ съ герцогомъ Сеса, молодымъ человѣкомъ, не отличающимся ни какими достоинствами, кромѣ развѣ того, что онъ потомокъ знаменитаго Гонзальва Кордуанскаго. Этотъ бракъ имѣетъ состояться 10 числа с. м. Говорятъ также, что инфантъ Генрикъ, братъ Короля, сочетается бракомъ, въ то же время, съ дочерію другаго испанскаго гранда, и сверхъ сего, возобновляется слухъ, будто бы самъ инфантъ Донъ Францискъ-а-Паула, отецъ Короля, ищетъ руки вдовы знаменитаго въ свое время испанскаго политика. Здѣшніе журналы относятъ къ вліянію французскаго двора сіи не соотвѣтственные браки семейства Донъ Франциска, которое нынѣ стоитъ столь близко къ испанскому престолу; ибо французскій дворъ хорошо знаетъ, что мнѣніе гордыхъ испанцевъ всегда болѣе благопріятствовало чужестранному принцу, хотя бы онъ происходилъ отъ орлеанскаго дома, чѣмъ потомку одного изъ членовъ семейства инфанта Донъ Франциска, рожденному въ супружествѣ съ частнымъ лицемъ; или другими слова: что дѣти герцога и герцогини Монпансіерскихъ имѣли бы

Hiszpania.

Madryt, 3 *lutego*

Ministrowie złożyli wczoraj Kongressowi wszystkie korrespondencye, jakie miały miejsce między P. Isturiz a Posłem angielskim, P. Bulwer, w przedmiocie zamężcia Infantki z Xięciem Montpensier.

— Nikt tu nie wierzy w trwałość nowego gabinetu, który obejmuje nie mało podań z poprzedniego. Sotomayor jest całkiem uległy Królowéj Krystynie, a obaj z P. Santilan, Ministrem skarbu, tak są jednego zdania z P. Mon, byłym Ministrem skarbu, że wszelkie projekta finansowe zawsze pierwéj roztrząsane są i decydowane za porozumieniem się z nim. Nowi Ministrowie są to ludzie zacni, uczciwi, ale zbywa im na sile czynnéj, i żaden z nich nie posiada dość stałego charakteru, aby położyć tamę wpływowi Królowéj Krystyny. Im bardziéj zaś zmniejsza się liczba zdolnych mężów, chcących jeszcze ulegać jéj woli, tém gorliwiéj stara się ona o przywrócenie do gabinetu panów: Mon, Pidal i Armero. W niepohamowanéj żądzy téj znakomitéj niewiasty mięszania się do wszystkiego, leży teraz główna trudność rządu.

— Pomiędzy członkami rodziny Królewskiéj panuje ciągle nieporozumienie; na balu danym w pałacu d. 26 stycznia nie ukazał się Król, ani żaden z braci jego. I z nimi bowiem poróżniła się Królowa matka, niechcąca znosić na dworze żadnéj innéj woli prócz swojéj.

— Zapewniają, że Infantka Ludwika Teressa, trzecia córka Infanta Don Franciszka de Paula pojąć ma za małżonka Xięcia Sesa, młodzieńca nieodznaczającego się wcale żadnemi przymiotami, prócz chyba że jest potomkiem sławnego Gonzalwa z Korduby. Slub ma się odbyć d. 10 b. m. W tymże czasie, Infant Henryk, brat Króla, poślubi sobie córkę innego Granda hiszpańskiego; a nadto wznawia się pogłoska, że sam Infant Franciszek de Paula, ojciec Króla, stara się o rękę wdowy po pewnym sławnym w swoim czasie polityku hiszpańskim. Dzienniki tutejsze przypisują wpływowi dworu francuzkiego takowe niestosowne łączenie się familii Don Franciszka, stojącéj teraz najbliżéj tronu hiszpańskiego; albowiem dwór francuzki wie dobrze o tém, że opinia dumnych Hiszpanów zawsze więcéj sprzyjałaby obcemu Xięciu, jakkolwiek z domu Orleanów pochodzącemu, aniżeli potomkowi jednego z członków rodziny Infanta Don Franciszka, zrodzonemu w małżeństwie z prywatną osobą zawartém; czyli innemi słowy, że dzieci Xięstwa Montpensier miałyby zawsze piérwsze prawo do tronu hiszpańskiego (na przypadek bezpotomnego zejścia Królowéj Izabelli), aniżeli wnuki Infanta Franciszka de Paula, zrodzone z małżeństw, przez któreby się zniżyli do rzędu innych poddanych.

всегда преимущественное право на испанскій престолъ (въ случаѣ безпотомственной кончины Королевы Изабеллы), передъ внуками инфанта Донъ Франциска-а-Паула, родившимися отъ такихъ браковъ, которыми бы они поставлены были въ ряду съ прочими подданными.

— Королева Христина отправилась сегодня, на нѣсколько дней, съ супругомъ своимъ, въ городъ Таранконъ, мѣсто его рожденія, лежащее въ 8 миляхъ отсюда. Индійскій патріархъ сопровождаетъ высокую чету.

— Генералъ-капитанъ Каталоніи, находясь въ Жеронской провинціи, приказалъ разстрѣливать дюжинами плѣнныхъ карлистовъ, которые впрочемъ, какъ оказалось, частію принадлежали прежде къ національной миліціи, или были централистами, и донесъ потомъ, что онъ очистилъ отъ мятежниковъ всю Каталонію. По возвратившись, узналъ, что пять сотъ или шесть сотъ мятежниковъ явились въ окрестностяхъ Сальсоны, подъ предводительствомъ Росъ-де-Оропеса и Тристани, и идутъ въ направленіи къ Эспарагерѣ. Это побудило генералъ-капитана выступить туда изъ Барселоны 26-го числа, съ 1,000 человѣкъ пѣхоты, двумя эскадронами кавалеріи и одною баттареею. Другой карлистскій летучій отрядъ, подъ предводительствомъ Пендель-Оли, укрѣпился въ весьма твердой позиціи при Бусѣ, и многочисленныя шайки являются также въ окрестностяхъ Сеу-де-Урхеля.

— Снова поговариваютъ, что Кабрера и нѣсколько другихъ карлистскихъ начальниковъ успѣли благополучно перейти чрезъ Эбро.

— Изъ Витторіи и Пампелоны высланы войска въ Наварру.

— Испанскій консулъ въ Генуѣ сообщаетъ, что тамъ, а равно въ Каліяри, по распоряженію Сардинскаго правительства, вооружаютъ значительное число легкихъ судовъ, нагруженныхъ оружіемъ и военными припасами; они назначены къ Балеарскимъ островамъ, для провозглашенія тамъ Королемъ графа Монтемолина.

— Португальскій посланникъ получилъ изъ Лиссабона предписаніе просить наше правительство о доставленіи успѣшнаго содѣйствія, и даже вооруженнаго вмѣшательства противъ Мигуэлистовъ, коихъ возстаніе со дня на день становится грознѣе. Герцогъ Сальданья, португальскій генералъ, объявилъ, что въ такомъ только случаѣ онъ успѣетъ возстановить спокойствіе въ сѣверной Португаліи, если въ подкрѣпленіе прійдетъ къ нему отрядъ испанскихъ войскъ въ 3,000 чел. Однако дѣйствительное требованіе доставленія такого подкрѣпленія, послѣдуетъ лишь тогда, когда англійское правительство изъявитъ на то свое согласіе.— Португальскій посланникъ имѣлъ сегодня продолжительное совѣщаніе съ министрами и англійскимъ посланникомъ, послѣ чего сей послѣдній отправилъ курьера въ Лондонъ.

— Królowa Krystyna udała się dziś na dni kilka z małżonkiem swoim do jego rodzinnego miasta Tarançon, o 8 mil ztąd odległego. Patryarcha Indyjski towarzyszy dostojnéj parze.

— Jeneralny Kapitan Katalonii, podczas bytności swojéj w prowincyi Gerona, kazał tuzinami rozstrzelać schwytanych Karlistów, który zresztą, jak się poźniéj okazało, należeli pierwéj do narodowéj milicyi albo byli z partyi centralistów, a potém doniósł tu, że całą Katalonię oczyścił z buntowników. Lecz zaledwie powrócił do Barcelony, dowiedział się, że w okolicy Solsony, pod przywództwem znanych Ros de Orol-s i Tristany, ukazało się 500 do 600 rokoszan, udających się w kierunku do Esparraguery. To skłoniło Jenerała Breton do wyruszenia w tamte okolice z 1,000 piechoty, dwóma szwadronami jazdy i jedną bateryą. W nader mocnem stanowisku pod Busa, obwarować się miał drugi partyzancki oddział karlistowski pod dowództwem niejakiego Pep del Oli, a w okolicy Seu de Urgel występują podobnież liczne bandy.

— Znowu głoszą, że Cabrera i kilku innych przewodzców karlistowskich dostali się szczęśliwie do Hiszpanii.

— Z Wittoryi i Pampelony wysłano wojska w głąb Nawarry.

— Konsul hiszpański w Genui donosi, że tam i w Cagliari pod okiem rządu Sardyńskiego, uzbrajają znaczną liczbę lekkich statków, naładowanych bronią i zapasami wojennemi; przeznaczeniem ich mają być wyspy Balearskie, w celu ogłoszenia tam Królem Hr. Montemolin.

— Poseł portugalski otrzymał z Lizbony polecenie upraszania naszego rządu o skuteczną pomoc, a nawet zbrojną interwencyą przeciw Miguelistom, których powstanie coraz groźniejszy przybiera charakter. Xiąże Saldanha, wódz portugalski, oświadczył, że tylko w takim razie przywrócić zdoła spokojność w północnéj Portugalii, jeżeli mu przyjdzie na pomoc oddział wojska hiszpańskiego z 3,000 ludzi złożony. Formalne jednak wezwanie o takową pomoc ma dopiero wtenczas nastąpić, gdy rząd angielski udzieli na to swoje przyzwolenie. Poseł portugalski miał dziś długą rozmowę z Prezesem Ministrów, oraz z Posłem angielskim, poczém tenże wyprawił zaraz gońca do Londynu.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 16 *Января*.

Сантана двинулся 16 Декабря съ 20,000 челов. противъ генерала Тайлора, намѣреваясь взять укрѣпленія Сальтилло и Патрасъ; укрѣпленія сіи снабжены достаточнымъ гарнизономъ для отраженія непріятеля. Генералъ Вортъ занималъ Салтилльское укрѣпленіе, въ ожиданіи присылки изъ Монтерея подкрѣпленій.

— Изъ Мексики получено донесеніе, что новый конгрессъ избралъ президентомъ генерала Сантану.

—Мексиканскіе берега очень несчастливы для морскихъ силъ Соединенныхъ Штатовъ; снова два военные судна этой націи: *Union* и *Shark*, претерпѣли крушеніе недалеко отъ Вера-Круса.

— Республики Южной Америки, лежащія на берегахъ Тихаго океана, заключили между собою союзъ, для отраженія общими силами экспедиціи генерала Флореса.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 8 *stycznia*.

Santana 16 go grudnia wyruszył z 20,000 ludzi przeciw Jenerałowi Taylor, w celu odzyskania miejsc warownych Saltillo i Patras, ale wódz Amerykański osadził je dostatecznemi ku odparciu nieprzyjaciela siłami. Jenerał Worth stał w Saltillo, gdzie oczekiwał na posiłki, które mu z Monterey przybyć miały.

— Z Mexyku nadeszła wiadomość, że nowy Kongress obwołał Prezydentem Jenerała Santanę.

— Rzeczypospolite Ameryki południowéj, leżące nad morzem Spokojném, zawiązały między sobą przymierze, w celu odparcia spólnemi siłami wyprawy Jenerała Flores.

— Wybrzeża Mexykańskie są złowrogie dla sił morskich Stanów-Zjednoczonych, bo znowu dwa statki wojenne tego narodu: *Union* i *Shark* rozbiły się niedaleko Vera-Cruz.

Sprostowanie omyłki. W przeszłym N. 15 Kur. Wileń., na str. 2, w wierszu 30 i 34, w texcie polskim, zamiast wyrazów *nieustannie* i *nieustannem*, które tylko przez omyłkę w korrekcie zmienione nie zostały, należy czytać: *niezwłócznie* i *niezwłócznem*.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 25-го Февраля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.